

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁBSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára:
Negyedévre 1 pengő 60 fillér.

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

A horvát kérdés.

Radics halála óta a közvélemény élénk figyelemmel kíséri a horvát eseményeket. A mohácsiak s mindazok, akik itt a végeken, a trianoni határ mellett élünk, kettőzött érdeklődéssel várjuk onnan a híreket, amelyek azonban eddig semmi olyan támpontot nem nyújtottak, ami reményeinket legkevésbé is élénkíthetné.

Horvátországban ma aránylag minden csendes. Nem tudjuk, hogy a vihar előtti félelmetes csend, vagy olyan halálos dermedtség, amelyből nem lesz feltámadás. Az bizonyos, ha a horvátok ezt a kedvező pillanatot elhalasztják, amikor az egész európai közvélemény érdeklődéssel és megértéssel fordul feléjük, akkor egyhamar nem kerülnek olyan helyzetbe, hogy hovatartozásukról, további sorsukról olyan formában gondolkodhassanak, rendezkedhessenek, amely helyzetüket vágyaiknak megfelelően változtatná meg.

A kellő pillanat kihasználása ellen szól viszont minden jelenlegi körülmény. A hatalom teljesen a szerbek kezében van. A katonaság, a csendőrség, rendőrség s mindazon tényezők, amelyek hivatva vannak a jelenlegi államformát megvédeni, vagy megváltoztatni, amelyeknek érzelmétől, hangulatától, támogatásától függ egy esetleges megmozdulás, teljesen az uralkodó szerb kormány eszközei. A horvát katonaság valahol Ó Szerbiában van, ahonnan testvéreinek semmi segítséget sem nyújthatna.

Ha erről az oldalról nézzük a kérdést, semmi vigasztalót sem tudunk találni. Nem tudunk elképzelni politikust, aki ekkora felelősséggel a vállán népét egy kilátástalan küzdelembe vinné. Nem tudunk elképzelni módot arra, hogy mostanában olyan for-

dulat következzen be, amelytől mi várhatnánk valamit, amely közelebb hozna bennünket régi határainkhoz.

Igaz viszont, hogy a népek történelmében sokszor voltak olyan események, amelyek hirtelen, minden előkészület nélkül következtek be, amelyeket senki sem irányított, hanem szinte önmaguktól robbantak ki és teremtettek új helyzeteket, változtattak meg politikai állapotokat és földrajzi határokat.

Az a csend, amely ma uralja a délszláv hangulatot, lehet, hogy mégis rejt magában valamit. A szerbek mindenesetre aggódva figyelik a horvát hangulatot, a horvát megmozdulásokat. A politikusokat erősen szemmel tartják, Radics politikájának örököseit, letéteményeseit állandóan figyelik, ami mindenesetre azt jelenti, hogy van félni és féltetni valójuk.

Mi a magunk részéről csak szemléltői lehetünk ennek a csendbe burkolt küzdelemnek, a szívek elfojtott forrongásának. Ha talán most még semmit sem látunk, lehet, hogy a közel jövő mást hoz, lehet, hogy olyan események történnek, amelyekből új élet fakad majd a horvát nemzetnek és új reményt önt a mi szíveinkbe is, hogy eljön az elmaradhatatlan, szuronnal, hatalommal vissza nem tartható felszabadulás!

Az igazságtalanság sokáig nem maradhat felül. A népek leigázása, csak ideig-óráig sikerül, szuronnal-egyverrel, elnyomással uralkodni sokáig nem lehet. Az a lehetetlen határvonal, amelyet Trianon zöld asztalánál vontak meg, állandó nyugtalanságot okoz, amelynek előbb-utóbb ki kell törnie.

Radics legyilkolását a horvátok nem felejtik el s ez az eddigi ellenségeskedést csak fokozza s a leszámolás elkerülhetetlen.

A Magyarországi Munkások Rokkantségélyző és Nyugdíjegylete mohácsi fiókjának 30 éves jubileuma.

Ünnepi diszközgyűlés keretében üli meg az Egylet a nevezetes évfordulót. — Az ünnepségekre a többi fiókokat is meghívták.

Mint lapunk múlt számában már röviden jeleztük, a Magyarországi Munkások Rokkantségélyző és Nyugdíjegylete mohácsi 25. sz. fiókja f. hó 8 án, szombaton, fennállásának 30 éves évfordulóját ünnepli. Ezen alkalommal ünnepi diszközgyűlést tart, amelyre a mohácsi tagokon és érdeklődőkön kívül a többi fiókokat és természetesen a központot is meghívták.

A jubileum alkalmából Müller Antal, a fiók alelnöke a fiók 30 éves történetét 64 oldalas, díszes kiállítású könyvben adta ki, amelynek lapjait mindazoknak érdemes lesz forgatni, akik a munkáskérdéssel s főként a munkások és kisemberek agkori ellátásával szeretettel foglalkoznak.

Harminc évvel ezelőtt, 1897. december havában a Dunagőzhajózási Társaság ügynökségi irodájában merült fel az eszme a fiók megalapítására. Klug György Lipót, Kovács Sándor és Neuner Dávid egy beszélgetése volt a kiinduló pont, amelyet csakhamar tettek követtek és 1898. október hó 2 án délután 2 órakor már az alakuló közgyűlést tartották, amelyen mintegy 250 érdeklődő jelent meg.

A közgyűlés kimondotta az alakulást és elnöknek Brkits Dávidot, alelnöknek Klug Lipótot választotta meg. Megválasztották a tisztikar többi tagjait és a választmányt, amely a közgyűlés után azonnal megkezdette működését. Az egyleti helyiség akkor a Philipp-féle vendéglőbe került és, hogy milyen lelkesedés volt akkor a nemes eszme iránt, bizonyítja, hogy a felszerelési tárgyak egy részét az elnök sajátjából veszi, Wulfinger Pál Dunagőzhajózási ügynök pedig 9 munkását sajátjából beiratja és egy évre vállalja díjak fizetését.

A mohácsi fiók az első volt Baranyában. Az eszme azonban szélesebb körben is hullámot ver s már hamarosan a mohácsiak Németbolyba mennek át, hogy ott is propagálják és tagokat gyűjtsenek.

A könyv ezután sorra veszi minden év történetét. Érdekes fejlődés vonul át az egész könyvön és bizonyítja annak szükségességét, hogy kell lenni egy in-

tézménynek, amely az aggkorról, az öregség muukaképtelen napjairól gondoskodik. Az alapítók közül ma már csak páran vannak az élők sorában. Azok, akik ezt az eszmét elindították, akik a kezdet nehézségei elől gördítették el az akadályokat, maguk igen kevesen élvezik előnyeiket s ezért munkásságuk annál értékesebb, mert önzetlen, emberbaráti tevékenység volt.

Az egyesület végigszenvedte a háború viszonyosságait, megküzdött az elértéktelenedett hadikölcsönök okozta anyagi nehézségekkel s ma teljesen újjászerveve áll, amikor 30 éves jubileumát üli. Teljes felkészültséggel, ma már megfelelő anyagi körülmények között teljesíti hivatását és a legközelebbi tervei között egy megfelelő székház megvásárlása áll.

A könyvben két oldalt tesz ki azok névsora, akik az Egylet gondozottjai, akik jól megérdemelt aggkori ellátásban részesülnek. Hivatását, feladatát legjobban ez a körülmény igazolja s bizonyára szeretettel gondolnak vissza az elmúlt 30 évre mindazok, akik ma az Egylet előnyeiket élvezik, de jogosan tehetik azok is, akiknek munkája eredményezte azt.

Az Egylet történetének ára 1 P 50 f. Kapható a fiók vezetőségénél a jubileum napján.

Befejezésül még közöljük az ünnepély programját abban a reményben, hogy azon a közönség is nagy számban vesz részt és bizonyára ezt az alkalmat sokan használják fel, hogy taguli beiratkozva, anyagilag támogadják az Egyletet és gondoskodnak saját maguk és családjuk öregségéről.

Az ünnepély műsora:

1. Vendégek fogadtatása, előző este ismerkedési est.
2. Délelőtti fél 9 órakor indulás az egyleti helyiségből a 9 órakor tartandó szentmisére.
3. 10 órakor diszközgyűlés a Tóth-féle vendéglőben levő egyleti helyiségben.
4. Kirándulás a csatakápolna és a II. Lajos szoborhoz.
5. Este 7 órakor az egyleti helyiségben halpaprikás és turóscsuszából álló társasvacsora.

A szociális probléma.

(Folytatás.)

Most mág nem akarom bizonyítani, hogy a marxizmus, a csábító külszin ellenére is, ösze-
ütkezésbe jut a természettörvény-
nyel. Most csak egyet akarok megállapítani. Csak azt, hogy a marxizmus hasznossági szempontból sen. válik be. Magyarán szólva, ez a szisztéma nem orvosolja azokat a társadalmi bajokat, amelyek kiküszöbölésére szánták.

Milyen is volna egy szocialista állam? A produktív vagyon az államé. Övé a szántóföld s minden erdő, ő a tulajdonosa a bányáknak, malmoknak, gyáraknak, bérkaszányáknak. Persze a föld magától nem terem; a gyárak sem füstölnek, ha a kohókba nem lapátolnak szenet; a gépek pedig unottan pihennek, ha az emberi ész és kéz mozgásba nem hozza őket. A produktív vagyon csak munka árán lesz tényleg produktív. Ha tehát a szociális állam meg akar élni, neki is dolgoznia kell. A demokratikus tisztviselők beosztják a munkát, ki-rendelik a munkásokat. A szorgalmas munka után megjön az aratás: a terményekből aztán mindenki részt kap, ki-ki a munkája arányában. Milyen igazságos elv! — mondják az idealisták. — Eszerint mindenki megél és mindenki igazságosan jut akkora jóléthez, amennyi a fáradságával arányban áll.

Hát így papíron nem is olyan rosszul fest a terv. De biz' az élet mást mutat. Az élet kimutatta már a szocialista állam csődbejutását. Ezt a csődbejutást regisztrálom én, ahogy Pichler megírta a «Der Weg zum Leben» könyvében. (Mödling, 1621. 233—236. old.)

Ugy történt az eset, hogy egy ausztráliai újságíró, W. Lan., annyira agitált a magántulajdon ellen, hogy az emberek egy részét rábírta kivándorlásra és egy szocialista állam megalakítására. 1893. júliusában hajóra is ült 241 személy, férfiak-nők-gyermekek ve-gyesen és Lane vezetése alatt elhagyták Ausztráliát. A délamerikai Paraguay köztársaság elnöke 450 ezer hold földet adott át nekik ajándékként. Prima földet, jó termőt. Ebbe a tejjel-mézrel folyó Kánaánba jött a Lane-csoport és megalakult a marxista állam. A munkaidő napi 8 óra volt, közös volt a munka, közös a haszon is, közös a föld is, a kis államé minden. Ha mese volna, ugy következnék: boldogan éltek és még most is élnek, ha meg nem haltak. De hát nem mese. Az igazság az, hogy még ugyanabban az évben 85 marxista ott hagyta az «államot». Igaz, jött helyükbe 190. Hogy ők ott maradtak, az nem a marxizmus di-csősége. 1894-ben, tehát egy év múlva Lane lemondott az einök ségről és 45 társával elhajókázott boldogabb vizekre. S a többiek? Azok szépen felosztották a közvagyonot. Jutott mindenkinek 60 hold föld. Mikor még közvagyon volt csak, az angol követségi titkár Tinday, meglátogatta az államcskát és jelentette: «Itt minden harmadik em-

ber azt mondja, hogy pokol az élet.» Azóta nincs baj; a magántulajdonban mindenki jól érzi magát...

Miért jutott csődbe ez a kis állam? Azt is följegyezték. Mindenki a könnyebb munkát akarta választani, a nehéz munkára ugy kellett kényszeríteni egyeseket. Ami persze nehezen ment. A földművesek is csak 8 órát akartak dolgozni, ugy aztán lassan ment az aratás és betakarítás s a szemes termény jórészt tönkretette időközben az esőzés. Gilmore írta akkor a «Sidney Daily Telegraph»-ban: «A szocialista üzletekben az árak mind kevesebbek lettek, végül is az asszonyok szappan nélkül mostak, zsír nélkül főztek... Liszt már alig volt... Boldog volt az a háziasszony, aki havonta egyszer egy teáskanálnyi vaját kapott.»

És kellett is csődbe jutni a szocialista államnak. Mert hát milyen az átlagos emberi természet? Talán lelkesedik a közjóért? De-hogy is! Ezer közül 999 a saját hasznát keresi. Azt mondja minden ember a szocialista államban: Miért erőltessen meg magamat? Hiszen vagyont ugysem szerezhetek, nem lehet földem, nem lehet tőkém, melynek kamataiból élnek öreg koromban. Ezt tiltja a marxizmus. Tehát a mindennapi kenyérért törjem magam? De hát miért éppen én? Miért nem az államfő? Igaz, az is dolgozik. De az én munkám nehezebb, én a forró kazán mellett állok, az meg művés teremben szónokol. Ha egyenlőség van, hát cseréljünk!...

Azt mondják: majd az állam ellenőrzi, hogy mindenki dolgozzék. Lehet. De akkor először is igen sok ellenőr kell s így újra felmerül a bántó egyenlőtlenség: ő ellenőr, könnyű a dolga, nekem meg izzadnom kell. Aztán meg az ilyen kényszmunkának mekkora eredménye lesz? Melyik szakmunkás nem tudja elrontani a gépet és a szerszámot csak ugy «véletlenül-készakarva»? S hogyne tenné meg, ha amellet mégis megkapja a napi élelmet, mert nem lehet rábizonyítani, hogy készakarva szerezte meg magának a pihenést.

Röviden: a szocialista államban is megmarad az egyenlőtlenség, kifejlődik a kevéstermelés és velejár az állam elszegényedése. Ellenfeleink felhozzák a szerzetesrendeket. Lám — mondják — ezek is szocialista államok, amelyekben minden közös és mégis prosperálnak. Ez igaz. De valamit elfelejtene a szocialisták! Azt, hogy szerzetesélet nehezebb élet, mint a másik. Az átlagember nem bírja el az ilyen életet. Ha tehát ők az egész emberiség bajaira akarnak orvosszert adni, ne olyant ajánljanak, ami az egyszerű embernek nem való. Nagy erő kell ahhoz, hogy valaki lemondjon a vagyonról és még a saját akaratáról is és azt a munkát vállalja, amelyet az előjáró kiszab neki. A szerzetes önként vállalkozik erre a nehéz életre és az erőt hozzá a vallásból meríti. De ilyen nehéz életre senkit sem lehet kényszeríteni, meg nem is való ez mindenkinek. Éppen a szerzetesi élet nehéz volta mutatja, hogy a magán-

tulajdonról az egész emberiség nem mondhat le, mert ebben az egész emberiségben több, mint 99% gyenge ahhoz, hogy ilyen nagy áldozatot hozzon. A magántulajdonról való lemondás, a szocialisztikus életforma az emberiség enormis többségénél csődöt mond mindig. Tehát a marxizmus hasznossági szempontból sem válik be.

Dr. Döry László.

Férfizarándoklat Máriagyűdre.

Mohács város katolikus férfialakossága évről-évre elzárando-
lak a gyűdi kegyhelyre, hogy hódoljon a Boldogságos Szűzanyának, Magyarország Nagyaszonnyának.

Múlt vasárnap tartották meg az idén a zarándokutakat, amely az eddigiek közül a legsikerültebb volt. — Közel 400 férfi sereglett össze reggel 4 órára a belvárosi templomban Frey János dr. apátplebános imája után kereszt és zászlók alatt vonult fel a tekintélyes tábor az állomásra szent énekeket énekelve. Az állomáson a zarándokcsapathoz még igen sokan csatlakoztak. Mohácstól Siklós Vókányig vonaton mentek a zarándokok, onnan pedig gyönyörű időben, fárasszó, de pompás és vadregényes hegyi úton keresztül — mintegy másfélórás gyaloglás után — Máriagyűdre.

Gyűdön a csapat elvégezte a szentgyónást, majd a dr. Frey János apátplebános által celebrált misén a szentáldozáshoz járultak. Míse után észleltek a zarándokok. Igen sokan kihasználva az alkalmat átrándultak Harkányfürdőre, hogy a híres fürdő gyógyító vizében felüdüljenek.

Délután fél 2 óraker indultak vissza ugyancsak gyalog Siklós-Vókányig. Itt vonatra szállva hazáig utaztak. Az állomáson a hozzátartozók hatalmas tömege várta a zarándokokat. Az állomástól példás rendben vonultak szent énekeket és zsoltosmákat énekelve, a város közönségének sorfala közt a belvárosi templomba. Valóban megkapó, lélekemelő látvány volt a nagy férfitábor, amelyben képviselve volt a város minden rendű és rangú polgára. Égő gyertyákkal a kezükben vonult a férfisereg, megvallva hitét és tanujelét adva vallásosságának.

A zarándokokat maga dr. Frey János apátplebános vezette. Ott volt köztük dr. Margitay Lajos polgármester, követendő nemes példát nyújtva a helybeli katolikus intelligenciának. De ott voltak igen sokan tisztviselők, különösen az iparosok vonultak fel szép számban, további a sokaság. A templomban dr. Frey apát háláadó ima után az Otáriszentséggel áldotta meg a zarándokokat.

Az egész zarándokut példás rendben, minden zavaró incidens nélkül — komoly katolikus férfiakhoz méltó módon — folyt le, amiben a rendezőségnek is országrésze van.

A rendezőség élén a mindig agilis Mírton János buzgólkodott.

Befejezéshez közeledik a város felmérése.

Október végére befejeződik a nagy munka.

Megszűnik az öl-mértékrendszer. A következő évek programja.

Május hónapban vette kezdetét a város belterülete felmérésének hatalmas munkája. Eleinte 5, ma már 8 mérnök s mintegy 30 munkás dolgozik kora reggeltől késő estig s ma már annyira előrehaladott stádiumban van a munka, hogy kedvező időjárás esetén és egyéb zavaró körülmények elmaradásával október végéig befejezést is nyer.

A munka a perifériákon kezdődött és a centrum felé irányult. Ezidőszerint fel van mérve a Kossuth Lajos utca és környéke, a református negyed, a sokac negyed a Gólya utcáj és a Venezia. A munka azonban lázasan folyik, öt mérnök csupán felméréssel foglalkozik, kettő pedig a napi mérés eredményeit dolgozza fel.

A felmérés óriási jelentőségét nem lehet eléggé méltányolnunk. A felmérés után megszűnik az eddigi használatban volt — de ma már elavult — öl mértékrendszer. Helyét a négyzetméter, ár és hektár rendszer foglalja el. A régi öl-mértékrendszer ugyanis a számolásban zavarokat okozott. Egy öl tudvalegőleg 1896 méternek felel meg és ezt sokan tévesen 2 méternek számították. Kombinált volt a négyzetöggel való számolás is, amely 3-62 négyzetmétert tett ki. Másik, még jelentősebb haszna a felmérésnek az, hogy pontos térkép és oly adatok állanak a város rendelkezésére, amelynek alapján módjában áll a városnak tervszerű város-szabályozási programot kidolgoztatni. Ezen adatok alapján igen meg van könnyítve a víz-levezetés, az esetleges csatornázás, vagy utburkolás tervszerű kidolgozása.

Természetesen a felmérés a telekkönyvek módosítását is maga után vonja, ahol az ingatlanok már a négyzetméter rendszer alapján lesznek felvéve. Vitás határkérdések esetében nagyon ajánlatos lenne, ha a gazdák ingatlanuk területét — mielőtt a város felmérési odaérkezne — még egyszer precízíroztatnák, mert a telekkönyvbe a jelenlegi állapotok lesznek felvéve.

A hatalmas munkát vitéz Viszlóy Ferenc főmérnök és Prohászka József mérnök irányítják. Magát a felmérést vitéz Ményk János, Szakács Imre, vitéz Ács István, Ács Endre, Halász József és Gorády Keresztély mérnökök végzik.

A jövő esztendőben a határleírás a külterki fix pontok állandósítása van programmon s csak azután következik a külterület és a sziget felmérése.

Igy tehát még sok víz folyik le a Dunán, míg a város hatalmas területe a szigettel együtt fel lesz mérve, pedig különösen a szigeti gazdák nehezen várják azt az időt, amikor ott a határok, de különösen a dűlőutak bizonytalansága végre megszűnik.

Mohácsiak és Mohács.

Mit csinálnak a mohácsiak vasárnap délután?

Az aszfalt, mint sétány.

A sziget, mint kiránduló hely.

Egy itt járt — mondjuk nyaraló — vidéki beszélte a következőket:

— Majd az egész nyarat Mohácson töltöttem. Pihenni jöttem, elfelejteni az egész év robotját s így úgy is mondhatnám, hogy szórakozni akartam. Már persze, ami szórakozást itt találni. Nem vagyok nagy igényű s nem jazz-band-es murikra gondoltam, hanem csendes, hosszú sétákat, utána valahol mégis egy kis zenét találva, némi harapni valóval, hogy az éhséget is kielégítsük.

— Hétköznap a dunai strand lakója voltam. Nem akarok ismétlésbe bocsátkozni, hiszen elégszer megirták már annak hibáit, a port, a kezdetlegességet, amely már évek óta vár javításra, fejlesztésre, de ezzel kapcsolatban meg kell említenem mégis, hogy ezt a szép helyet, amelyet csak úgy Isten ajándékozott a mohácsiaknak, kár ennyire ki nem használni. Mi mindent lehetne ebből egy kis élelmességgel, utána járással, egy kis vállalkozó szellemmel csinálni?

— A strandon, mint ilyen, természetesen, nézzünk a szigeten. Ha ilyen közelben, ilyen szép, fával dús, árnyas sziget lenne például Ausztriában, akkor ott talpalatnyi helyet nem lehetne kapni vasárnap délután. Mohácson viszont alig pár embert látni ottan, akik sétálnának, ha akkora por nem lenne, akik jól és kellemesen éreznék magukat, ha minduntalan arra legelésző disznósordák ebben meg nem zavarnák őket, akik élveznék a természet isteni levegőjét, ha azt az előbb említett egyébként igen hasznos háziállatok a maguk sertés mivoltukban el nem rontanák.

— Miután így a vasárnaphoz és a kiránduláshoz elértem, le kell szögezнем azt, hogy külön érdekessége Mohácsnak a vasárnap délutáni aszfalt sétány. Bizony messze földet kell járni, hogy olyan embereket találjunk, akik vasárnap csak akkor érzik jól magukat, ha az aszfalt most már elég sűrűn benzingázzal telített, porcs levegőjében sétálhatnak. Még megértem a gazdaközönséget, amely egész héten távol van a várostól, ha így vasárnapként végigjárja, hogy ugyan nem dült-e össze valamelyik megszokott ház. Megértem mondjuk őket, hogy a várost is látni akarják, bár őszintén megvallva nem egészen, mert ha egész héten meg is szokták a mező, a zöld latását, ha ujdonság irgérével hat is rájuk a város egyforma vasárnapiassága, talán éppen ilyenkor láthatják és érezhetik a legjobban, hogy mégis csak szebb odakint, mégis csak kellemesebb a szabad levegőn, mint a város összeszorított házai között zsúfolott levegőnek nevezett portőn egében. Ha pedig megérzik ezt, akkor miért nem követik ezt az érzést?

— A városi közönséget azonban igazán nem értem. Nem értem, hogy mit tudnak szeretni a városon annyit, hogy ha ilyen közel van a Duna, a sziget, a zátony, a gyönyörű mohácsi mező, hogy miért ülnek itt ebben a bágyasztó melegben s nem keresik fel a természet szépségeit? Mit csinálnak a mohácsiak vasárnap délután? A nyáron mintha már egy kissé megváltozott volna ugyan a helyzet, mert volt vasárnap, amikor 3—4000 ember ment át a szigetbe, 4—500 ember az uszodában csorogott, de még mindig itt van a kérdés, hogy a többi mit csinál? Érdekes lenne tudni.

— Van azonban abban is valami, hogy általában nálunk Magyarországon a kirándulás még mindig holmi uri hóbortnak van kimondva, míg külföldön ugyszólván mindenki elmegy hazulról, csak a házőrzők maradnak otthon. Az egyik falu a másikba megy, ha más programja véletlenül nincs, de elmegy. És mennyire jól hat ez még a földmives nép kedélyére is, mennyire hasznos, hogy más környezetbe kerül, mást lát, ezzel pihen és szórakozik, ezt máshol már belátták és gyakorolják is.

— Egy kis propagandával, amelyet a kirándulóhelyek vendéglőseinek kell csinálni, lehetne talán fejleszteni ezeket a vasárnap délutáni kellemesebb szórakozásokat. Persze ne csak a kirándulóhely vendéglője legyen a cél. Valami maradjon a természetnek is. Innin itt is lehet, azért kár elmenni, viszont tagadhatatlan, hogy egy hatalmas, fárasztó kirándulás után egy vendéglő némi harapni valóval és egy-két pohár itókéval nem is olyan rossz dolog s csak a megrögzött antialkoholista talál benne kivetni valót.

— Mohács környékének annyi istenadta szépsége van, hogy csak a mohácsiak nem látják. Ha egyszer felismerik majd, nem hiszem, hogy vasárnapokint az aszfalt telne meg emberekkel, hanem inkább odakin lesznek valahol a mezőn, szőlőben, szigeten stb.

— Vizum nélküli utazás Bécsbe, Linzbe és Passaubá. Az Első Dunagőzhajózási Társaság Budapest—Pozsony—Bécs—Linz—Passau között közvetlen személyhajó forgalmat tart tenn. A kiadott prospektus szerint a Passauiig szóló jeggyel bíró utasnak csittrák vizinot váltania nem kell, minderről jogában áll a hajó tartózkodása (cca 6 óra) alatt Wierben és Linzben a hajóról kiszállni s a várost megtekinteni. Ehhez elegendő, ha az utlevelet a hajóról való kiszállás után átadja az ügyeletes határrendőri közegek. Passauban szintén ki lehet szállni a hajóról 24—48 órára, s ennet vizum váltása nélkül. Itt is elegendő az utlevel átadása. Ez a kedvezmény főleg a kirándulókat és azokat érdekli, akiknek az említt városokban sürgős dolguk van s akik így a hajón utazva, időt és a vizumdíjakat megtakaríthatják.

HIREK

„Ne sírj!”

Vigasztaló szavak az Úr ajkáról, miket a naimi szegény özvegyhez intézett, de amely szavak mindnyájunkra vonatkoznak.

A könny, a fájdalom megnyilatkozása, a lélek nagy szomorúságának külső jele. Igaz, hogy sokszor örömlünkben is sírunk, de ezek a könnyek sohasem szorulnak vigasztalásra. A fájdalom könnyeit hányszor látjuk megjeleneni a szegény, sápadt, gondterhes arcokon, de sokszor könnyeznek azok is, akikről talán azt hinnők, hogy az életet csak a napsugaras oldaláról ismerik. Valaki azt mondotta, hogyha a földgolyóbist kezébe foghatná, mint a szivacsot és összeszoríthatna ujjaival tengerként ömlene belőle a könny.

Mi is hullatjuk a könnyek záporát és keresünk vigasztalást mindenütt. Ne sírj! — mondotta az Údvözítő a bánatos özvegynek és csodát tett a vigasztalására. Vajjon miért kételkedünk abban, hogy az Úr Jézus minket is meg tud és akar vigasztalni, csak bizalommal közeledjünk hozzá.

— (—J.—)

— Kongreganista hölgyek figyelmébe. A mohácsi urinók és leányok Mária-Kongregációja szeptember 10-én hétfőn délután 5 órakor tartja ezidei első gyűlését. A gyűlés helye ismét a belv. el iskola tanásterme. A Kongregáció prézese ezúton is felhívja a tagok figyelmét, hogy teljes számban jelenjenek meg a gyűlésen, ahol a jövő évi program is meg lesz állapítva.

— Beiratások után. Az iskolában mindenütt már befejeződtek a beiratások s részben megkezdődtek az előadások is. Ezzel kapcsolatban érdekes lesz megemlíteni, hogy az elemi iskolában még mindig túlszűfoltak az osztályok és egy-egy osztályban 80 tanuló is van. Erről különben hosszabb cikk készül, amiről részletesebben írunk majd. A polgári iskolában is általában már megszűnt a háborús hiány, amely a múlt évet erősen jellemezte. Csodálkozunk azonban, hogy a kereskedelmi tanfolyamra csak négyen iratkoztak be, ebből is az egyik jelentkező kilépett és Pécssett a kereskedelmi iskolába akar beiratkozni. A második tanfolyamon kilencen vannak, a múlt évi 17 el szemben. A kereskedelmi tanfolyamot tulajdonképpen annak idején a közönség óhajára létesítették s nem tudjuk megérteni, hogy miért nem támo-

gatják. A kereskedelmi ismeretek, amelyeket a tanfolyamon tanulnak az irodákba készülő lányoknak elengedhetetlenek. A második tanfolyam évvégi bizonyítványa jogosít a felső kereskedelmi iskola következő évfolyamára való felvételére, de még azok a lányok is, akik nem készülnének irodákba olyan ismeretekre tesznek szert, amelyeket az életben mindig felhasználhatnak. A ma erősen merkantil jellegűvé kezd fejlődni s aki ma él még a magánéletben is sokszor kerül olyan helyzetbe, hogy szüksége van ezekre ismeretekre. Reméljük hogy a közönség megérti a tanfolyam magasabb, életre nevelő célját és leányait nagyobb számban beiratja a kereskedelmi tanfolyamra.

— Angol nyelv a polgári iskolában és a kereskedelmi tanfolyamon. A mohácsi állami polgári iskola igazgatósága többek kérésére, mint rendkívüli tantárgyat bevezeti az angol nyelvet egy a polgári iskolában, mint a kereskedelmi tanfolyamon. Az angol nyelvet dr. Dakics Mihályné fogja tanítani. Jelentkezni az igazgatóságnál kell, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

— Danis Jenő főtitkár. Fodor Oszkár a pécsi szintársulat igazgatója Danis Jenő jellemiszéni és rendezőt főtitkára nevezte ki. A kiváló jellemiszéni ez a kinevezés azonban nem vonja el teljesen a színpadtól s ezért tisztelői és jóbarátai nemes művészetében ezután is gyönyörködhetnek.

— Tárgyalások a vásártér megnagyobbítására. A város gazdasági ügyosztálya tárgyalásokat kezdett a Vida és Schwarccéggel, hogy a jelenlegi vasártérről északra levő — az országuton túl — mintegy 400 négyszögölnyi földjeit megvegye vásártér céljaira. Vidák negyszögölny P 375 kérnek, a város már P 350 et beígért és így közel vannak a megegyezéshez. Ezzel a területtel aztán hatalmasan megnövekedne a jelenlegi vásártér. A városnak ugyan délre olcsóbb lenne terjeszkedni, azonban ott csupa kisebb parcellák vannak, amelyeknek tulajdonosai nem akarnak megválni tőlük. Igaz, hogy lehetne kisajátítani, azonban ez az eljárás hosszú időt venne igénybe s addig ezen a kicsinek bizonyult vásártéren kellene szorongani, ami viszont alighanem vásáraink sikerét veszélyeztetné. A városnak az a véleménye, hogy ha később majd lehet délfelé terjeszkedni, a most esetleg megveendő területet könnyen tudják értékesíteni házhelyek céljaira.

— Tarján Benő építi a pécsi iparostanonciskolát. Pécs város közgyűlése Tarján Benőt bizta meg a pécsi iparostanonciskola és tanoncotthon építésével 471.100 pengős árban.

— Módosítják a sütőipari munka szabályozását. Herrmann kereskedelmi miniszter egy nyilatkozatában kijelentette, hogy rövidesen benyújtja a sütőipari munka szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, amely az eddig rendelkezéseket módosítani fogja.

A vármegyei levente-verseny programja.

Izabella kir. hercegasszony és Albrecht kir. herceg is részt vesznek a vármegyei levente-versenyen

Vasárnapi vármegyei levente-versenynek előkelő látogatói lesznek, amennyiben azon megjelentek **Izabella kir. hercegasszony és Albrecht kir. herceg is.**

A fenségek 11 óra tájon autón érkeznek és azonnal a verseny színhelyére mennek, ahol részt vesznek a tábori misén.

Deiben **Virág Ferenc** püspök vendégei lesznek s ebéd után ismét a verseny pályára mennek, ahol végignézik a versenyt.

Izabella kir. hercegasszony — mint már jeleztük is — művészi kimentű vándorzászlót adományozott a győztes csapatnak, amelyet a verseny helyén adnak át a vármegye alispánjának, mint a törvényhatósági testnevelési bizottságság elnökének, hogy a győztes csapatot azzal tüntesse ki.

A verseny programja egyébként a következő:

Délelőtt:

7—10 óráig atlétikai mérkőzés.

11 órakor tábori mise a sporttelepen.

Délután 2 órától:

Felvonulás.

Az **Izabella kir. hercegnő** öfenege által a vármegye legjobb levente csapata részére adományozott vándorzászló ünnepélyes átadása és átvétele.

Hiszkegy.

Szabadgyakorlatok.

Leánycsapatok táncai és gyakorlati. Mintacsapatok gyakorlati. Díjkiosztás. Himnusz.

Az érdekesnek ígérkező versenyre már eddig is igen sokan készülnek a közönség köréből. Reméljük, hogy kiváló mintacsapatunkat olyan számú közönség kíséri, amilyent tudása méltán megerdemel.

— **Zarándokok a megszállott Baranyából.** A napokban a gyúdi szent ferencendi zárdahoz értesítés érkezett, hogy Kisaszszony napjára 200 zarándok érkeznek a megszállott Baranyából. A szent ferencendi zárda vezetősége szeretettel várja a zarándokakat s mindent megtesz, hogy kellően elhelyezték a nagy tömeget.

— **Kinek kell megépíteni a MPV. állomáshoz vezető utszakaszt?** Érdekes ügyben hozott határozatot a vármegye alispánja a legutóbb. Az ügy előzménye, hogy az OMKE kérelmezésére a kereskedelmi miniszter úgy döntött, hogy a vasuton befutó árúk után a vármegye nem szedhet vámot s csak a város szedheti azt továbbra is. Ezzel kapcsolatban a Kossuth Lajos utcától a vámg terjedő utszakasz, amely eddig a törvényhatósági utak közé tartozott, a városhoz került gondozásra. A MPV. viszont azt is kérte, hogy a város vegye gondozás alá az állomásépülettől a szivattyúházig terjedő utszakaszt is, amely eddig szintén — a vámszedés ellenében — a

vármegyéé volt, bár az is igaz, hogy a vármegye soha azt nem gondozta s csak névleg szerepelt a törvényhatósági utak között. A város ezzel szemben azt vitatja, hogy ez az ut a MPV.-é, hiszen a DGT.-nak egyik legfontosabb átrakódása ezen keresztül történik, telekkönnyűleg is az ő nevében áll, a társaság érdeke, hogy az jókarban legyen, tehát a MPV.-nak kell gondoznia is. A vármegyei véghatározat azonban a MPV.-nak adott igazat s most a város a képviselőtestület elé viszi az ügyet, amely valószínűleg határozatlan fog tiltakozni az ellen, hogy ezt az utat rezsijébe adják, amikor városi utaink jókarbantartására sincs elegendő fedezetünk.

— **Jótekonyság.** **Schmidt József** szobafestő neje a Mohácsi Önkéntes Mentőegyesület részére 5 pengőt adományozott, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki az Egyesület vezetősége.

— **Talált tárgyak.** Találtak egy fekete női szoknyát és egy szemüveget. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrkapitányságon.

— **Buzát lopott.** F. évi augusztus havában **Bali Pál, Bali Péter** és **Veszeli György** mohácsi lakosok panaszt tettek az államrendőrségnek, hogy éjnek idején házuk nyitott folyosójáról buzát és egyéb élelmiszereket loptak el. A megindult nyomozás a tettest **Hajósovics Mihály** 24 éves mohácsi fiatalember személyében el is fogta. Hajósovics elfogatásakor Virágon tartózkodott, ahonnan Mohácsra hozták. Az államrendőrség kihallgatása után letartóztatta és a vizsgálóbírónak adta át.

— **A bab karrierje.** A bab ára, a nyári nagy szárazság után, az elmúlt héten 65 P re emelkedett. A hallatlan nagy ár különösen a szegényebb néposztályt sújtja, amelynek legfontosabb tápláléka volt. Remélhetőleg a hatóságok megtalálják annak a módját, hogy ezt az árat a normális keretek közé szorítsák.

— **A megváltott szigeti földek árai.** Az OFB. legutóbbi tárgyalásán hozott ítéletet írásban most közzölték a város gazdasági ügyosztályával. Ez az ítélet a szigeti, megváltásra került földek árait állapítja meg és pedig az általános földekhez igazodva. — Az árak között kat. holdankint a legalacsonyabb 700 P, a legmagasabb ár 1340 P. Vannak 810, 830, 950, 1150, 1250 stb. pengős árak. Amint láthatjuk, a megváltási árak nem sokkal alacsonyabban a rendes forgalmi áraknál és igazán kíváncsiak vagyunk, hogy az igénylők hogyan lesznek képesek ezeket az árakat kifizetni?

— **A vasárnapi átkelés.** Lapunk egy olvasója küldte a következő panaszt: Vasárnap a mohácsiak egyedüli egészséges és olcsó szórakozása a szigeti kirándulás, de ez állandóan különféle mizériákkal van egybekötve. Nemrégben például ismét elromlott a Mohács motoros és vízszafélé a sok kiránduló óriási tolongások révén a kis motoros csónak segítségével tudott csak visszaérkezni. El lehet képzelni, hogy a közönség mennyire örült ennek, bár a kis motoros dicséretére legyen mondva, aránylag elég gyorsan szállított bennünket

vissza. A bosszantó a Mohács motoros sok sok elromlása, amelyek azt hisszük legegyszerűbben úgy vehetne véget, ha — eladná a város és venne egy megfelelőt. Még pedig olyant, amely szükség esetén a kompot is tudná vonatni nagy forgalomkor és lebonyolítaná a vasárnapi közlekedést is. Ajánljuk a város vezetősége figyelmébe. **Egy szigeti kiránduló.**

— **A Misszió gyűlése.** A Szociális Misszió Társulat mohácsi szervezete folyó hó 12-én tartja rendes időben és helyen gyűlését. Ezuton is számos megjelenést kér az El-ökség.

— **Országos vásár.** Hétfőn, folyó hó 10-én országos vásár lesz Mohácscon, amelyre vérszentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **A legtöbb adót fizetők figyelmébe.** Baranyavármegye alispánjának 19098/alisp. 1928. sz. rendelete alapján Mohács r. t. város polgármestere közhírré teszi, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének az 1929. évre leendő összeállítására iránt az eljárás folyamatba tételt. Felhívja mindazokat, akik a vármegye területén több községében adóznak, hogy lakóhelyük községi elüljáróságához, amennyiben pedig nem a vármegye területén laktának, közvetlenül a vármegye igazoló választmányához jelenteni szíveskedjenek, hogy az 1928. évre mely községnél milyen és mily összegű egyenes állami adót fizetnek. Felhívja továbbá azon adófizetőket, kiknek egyenes állami adói az 1886. évi XXI. t.-c. 27. § a értelmében kétszeresen beszámíthatók, hogy eziránti jogosultságukat a vármegye igazoló választmányánál mielőbb, de legkésőbb a nyilvános ülések tartama alatt igazolják. Közhírré teszi, hogy az így megszerkesztendő névjegyzék f. évi szeptember hó 16-tól 24-ig a hivatalos helyiségben közszemlére ki lesz téve, felszólamlások és az igények bejelentése jelen hirdetmény közzétételétől kezdve a vármegyei igazoló választmányánál (Pécs, vármegyház), előterjeszhető. Bővebb tudnivaló a város hirdetőtábláján elhelyezett alispáni hirdetményből megtudható.

— **Megnyílik a vasutforgalom B. ja és Szabadka között.** A magyar-jugoszláv vasutügyi tárgyalások eredményeképpen 1929 tavaszán újból forgalomba helyezik a Baja és Szabadka közötti vasutvonalat, amelyet 1921. augusztusában, a bajai háromszög kiürítésekor zártak le a szerbek. A vasutvonal megnyitása ugy Baja, mint Szabadka gazdasági életének szempontjából nagy jelentőséggel bír s megkönnyíti mindkét oldalról a tranzit forgalmát is.

— **Hogyan védekezzünk a gyümölcsfák gyökérgolyvájá ellen?** E fontos kérdésre ad feleletet a „Kertészeti Lapok“ szeptember hó 1-i száma, ezenkívül sok értékes szakközlemény élénkíti a tartalmas szaklapot, amely művészi felvételeket közöl a Szent István-heti Országos Mezőgazdasági kiállítás kertészeti csoportjáról is. Mutatványszámot ingyen küld a lap kiadóhivatala: Budapest, VII., Dohány-utca 20.

— **Influenza, torokgyulladás, tüdőcsucshurut, az orr és garat elnyálkásodása, a fül és a szem megbetegedése esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József“ keserűviz használatával általánosan és alaposan kitisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József viz orbáncnál és más lázzal járó ragályos betegségnél is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Városi földek bérbeadása.** F. hó 3-án, 4-én a városházán nyilvános árlejtés volt a város tulajdonát képező földek bérbeadására. Az árlejtésen a gazdák elég szép számban voltak, nagyon érdekes azonban az a körülmény, hogy a múlt évi bérlet árait egy ajánlat sem érte el. Az új bérlet október 1-től hat évre szól. A bérletek nagyobb része kishaszonbérlet s csak az iskola alapítvány földjei alkotnak nagyobb bérletet. Az ajánlatok felett a képviselőtestület fog dönteni, azonban kérdés, hogy a megajánlott árakért mind odaadja-e a város képviselőtestülete a földeket? A lecsökkent bérletajánlatok magyarozatát a nehéz viszonyokban kell részben keresni, de azt hisszük nagy befolyással volt rája az ideai rossz termés kukoricában, hüvelyesekben, amit a jó buzatermés sem képes ellensúlyozni.

— **Med. Gold a Szinkörben.** Gold Ferenc telepathikus fenomen folyó hó 8-án, szombaton és 9-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel a mohácsi szinkörben tartja előadásait. Gold Ferenc egy különleges tehetség, akiről a fővárosi lapok a legnagyobb elismerés hangján írnak. Éber szorgosztóval dolgozik s mutatóvonalai teljesen veszélytelenek. A mester képességeire jellemző, hogy amikor Bicsérdyvel a híres gyümölcs-evő apostollal együtt utazott, azt egy képzelt libacomb megevesére kényszerítette. Bicsérdy felébresztése után kétségbeesetten hallotta, hogy milyen bűnré csábította a mester és csak akkor nyugodott meg, amikor bebizonyították, hogy a libacomb csak képzelt volt. Azt hisszük a mohácsi közönségnek élvezetes és érdekes estében lesz része mindkét napon.

— **Gyere be rózsám...** Ezt a levelet kaptuk: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Olvastam a pesti lapokban, hogy azokat az erőszakos kereskedőket mind megbüntetik, akik a vevőt az utcán fogják, vagyis erőszakkal behívják. Megkérném Önt, nem lehetne-e ezt Mohácscon is bevezetni? Miért ne menjen az a vevő oda, ahova ő szeretne, mire jó az utcára kiállni és a polgár neptől a petroleumos kannát vagy üvegeket elszedni erőszakkal és így tovább. Mert véleményem szerint ez nem tartozik a tisztességes kereskedelemhez. Hogy ha a fővárosban tudják ezt orvosolni, akkor nálunk ez még könnyebben menne, csak egy kis akarat kell hozzá. Tisztelettel: **Egy olvasója.**

— **Tartsuk szem előtt a mentők jelszavát: «Mindenkit érhet baleset!» és anyagilag támogassuk a mentőegyletet.**

— Tifusz, vérhas és vörheny megbetegedések voltak augusztusban Baranyában. Fischer Béla alispán jelentése szerint a közegészségügyi állapot az elmúlt évnegyedében eleinte igen kedvező volt. Az évnegyed vége felé azonban, különösen augusztus hó második felében, rosszabbodást mutatott, amennyiben különösen a mohácsi járás több községében hastifusz lépett fel, — bár csak szórványosan. Mohács városban 5 eset fordult elő. Járavnnyá sehoh sem fajult. A többi járványos megbetegedések közül előfordult a vérhas, szintén szórványosan, valamint a vörheny is, mely Németbolyban és Magyarbolyban jelentkezett nagyobb számban, de enyhe lefolyással.

— Mennyi ut épült? A számlás óta Magyarországon állandó utburkolatot létesítettek 52 utvonalon, 94 kilométer hosszon. Ujjáépítettek 96 utvonalon 1160 kilométer hosszú utat. Új állami utat létesítettek 30 vonalon 338 kilométerrel. Mint ezek a számok mutatják, utépítési programunk a nehéz viszonyokhoz képest igen szépen halad.

— A Faluszövetség tanulmányi kirándulást rendez Magyaróvárra. A Faluszövetség, szeptember hó 15—23-iki időközben tanulmányi kirándulást rendez Magyaróvárra. A tanulmányi kirándulás célja: megtekinteni a Faluszövetség által rendezendő mezőgazdasági, ipari és kulturális kiállítást, résztvenni a kiállítással kapcsolatos országos ünnepeken és tanúságos versenyeken, megtekinteni a magyaróvári gazdasági akadémia intézményeit, az akadémia mintagazdaságát, a Magyaróvárt székely mezőgazdasági kísérleti intézményeket, a Fngyes főherceg féle magyaróvári mezőgazdasági üzemeket és a Kühne tele mezőgazdasági gépgyárat A Faluszövetség a tanulmányi kiránduláson résztvevőknek feláru utazási kedvezményt, olcsó étkezést és elszállásolást biztosít. A tanulmányi kiránduláson résztvevők 3 turnusban indulnak Budapestről, ahol a Faluszövetségnél van a gyülekezőhely, az első csoport szeptember 14 én, a második csoport 16-án és a harmadik csoport 20-án indul. Az egyes csoportok 3 napig tartózkodnak Magyaróváron. Részletes programot kívánatra készségeken küld a Faluszövetség. Ezenon is felhívjuk a magyar falvak gazdasági körökének, szövetkezeteinek, Faluszövetségeinek és községi előjáróságainak figyelmét arra, hogy a feláru utazási lehetőségét felhasználva szervezzenek tanulmányi kirándulást Magyaróvárra, a magyar mezőgazdaság e legjelentősebb gócpontjára a Faluszövetség kiállításával. Bővebb felvilágosítást ad a Faluszövetség, (mely a kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat is megküldi,) Budapest, IX., Üllői ut 1. sz.

— 33 gyermekmenedékházat állítottak fel az év folyamán Baranyában. Baranyavármegye múlt évi szeptemberi törvényhatósági bizottsági ülésén dr. Heckenberger Kodrád javaslatot

terjesztett elő a nyári gyermekmenedékházak felállítására vonatkozólag. Az elmúlt egy év alatt ez az eszme igen szép fejlődést mutat, amennyiben 33 helyen állítottak fel Baranyában ilyen gyermekmenedékházat. Az alispáni évnegyede jelentés megleg hangon emlékszik meg arról a nemes munkakodásról, amelyet a felekezetek, magánosok kifejtettek, hogy az életrevaló és nagy kihatású eszme megvalósuljon. A további gyermekmenedékházak felállítása folyamatban van.

— Miért nyúlós a kenyér? Haziasszonyainkat bizonyára érdekelné fogja, hogy miért nyúlós néha a kenyér és kellemetlen szaga, amikor ugyanabból a lisztből készült, mint az előbbi jó és ugyanaz a sütő sütötte? A Molnárak Lapja adja meg erre a szakszerű választ az alábbiakban: A kenyér nyúlósodásának a bacillus meseritulosus panis viscosi nevű mikroorganizmus, amely a buza héjával a koptatás, sőt mosás dacára is bekerül a lisztbe 30 C fokon felüli időjárásorok. E bacillus spora, amelyek még a kemence melegében sem mennek tönkre, új életre ébrednek és 48 óra alatt annyira elszaporodnak, hogy a kenyér belét — mindig a közepéből kiindulva — elnyúlósítják. A kenyérből nyúlós, ragadós lesz két ujjunk közt pök-hálószerű fonalak képződnek, szaga, ize kellemetlen, édeskesen savanyu, nehéz, fojtó aromájú. Tehát a nyúlós kenyérnek, sem a sütő, sem pedig a molnar nem az oka, hanem a túlmeleg időjárás. Vedekezni úgy lehet ellene, hogy kicsi, két nap alatt elfogyó kenyeret készítsünk s hűvös helyen tartsuk. Direkt ellene úgy lehet védekezni, hogy a kenyér dagasztó vizéhez uborkalevét, savót, írot, aludtjezt stb. adjunk, amikor is ezekben az anyagokban bőven levő tejsavbakteriumok a fenti bakteriumok elszaporodását megakadályozzák.

— Anyakönyvi bejegyzések szerint 1928. augusztus hó 31-től 1928. szept. hó 7-ig. **Születések:** Pakusz Terezia, Bakó Terezia, Gyurovics Elemer, Bayer József, Borbély Erzsébet, Mudicz Margit Julianna, Koller László. **Házasságkötések:** Krémer József és Szabó Rozália. **Halálozások:** Berzsenvi Mária 4 hónapos

Felelős szerkesztő:
ZSUJITS ANDRÁS.
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR.

INSTRUKTORNAK

elemisták, vagy alsóbb osztályú polgáristák mellé szerény díjazással ajánlkozom.

Cím a kiadóhivatalban.

Korcsmaház

Kislippó község határában eladó, illetőleg bérbeadó 1929. évi január hó 1-től kezdve. Pályázatok szeptember hó 23-ig adandók be. Eladási, illetőleg bérleti feltételek és felvilágosítások beszereshetők a

Főhercegi Jóságigazgatóságnál Sátorhelypusztán, u. p. Mohács.

Világzabadalom! A technika csodája!
Tartóssága örökös! 10 éves garancia!

fatüzelésű, légfűtéses, folytonzó kályha „Zephir” kályhával fűt ma már a Makk-Asz is. Ha jó kályhát akar, szerezze be már is!

10 kiló FÜT 24 órán fával EGY NORMÁL SZOBÁT át Leggazdaságosabb, leghigiénikusabb!

REKORD szén-, koks- és fatüzelésű folytonzó kályhák. Vegyestüzelésű „ZEPHIR” kályhák. ELITE takaréktűzhelyek Kéménytoldók.

Árlapot készségekel küld:
HÉBER SÁNDOR
kályha- és tűzhelygyára, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 39., (Hajós-u. sarok.)
Lerakat:

Mohács: Witt József Utóda.

1892. sz. 1928. vht.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti közp. kir. járásbírósnak 1928. évi 12037. számú végzése következtében dr. Miskolczi Gyula ügyvéd által képviselt Salgó Imre bpesti cég és érdektársai javára végrehajtást szenvedő mohácsi lakos ellen 120 P 64 fill. s jár. erejéig 1928. évi május hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1902 P — fillérre becsült következő ingóságok u. m.: különféle műszaki gépek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a mohácsi kir. járásbírósnak 1928. évi Pk. 3447. számú végzése folytán hátr. 120 P 64 fillér tőkekövetelés, ennek 1928. évi március hó 11. napjától járó 10 % kamatai 1/3 % váltódíj és eddig összesen 55 P 07 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Mohács, Tomory utcában leendő megtartására 1928. évi szeptember hó 13-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Mohács, 1928. évi aug. hó 24.

Kanyó Béla
kir. bír. végrehajtó.

Baross-utcában 81. számú

há z

cserepes — kö és téglából épült pár éve — áll két szoba, egy konyha és mellékhelyiségből, 400 □-öl kert, 4 drb szép nemes gyümölcsfa és szőlővel eladó, esetleg kert nélkül is eladó.

Azonnal beköltözhető.
Bővebbet a tulajdonosnál Ugyanott két drb 400 lit. jó karban levő boroshordó eladó.

Szőlő eladás.

Jenyei dűlőben 5000 □-öl szőlő haláleset miatt eladó.

Linyák Ferencné
Jenyei szőlőhegy.

A mohácsi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

5092/1928. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Német István mohácsi gyakorló ügyvéd, mint Gottdiener Samu közadós csődtömegmondnoknak, a pécsi kir. törvénytörvényesség, mint csődbírósnak Cs. 4654/35. 1926. számú végzésével adott felhatalmazás alapján előterjesztett kérelmére Gottdiener Samu dunaszekcsői lakos ellen a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést a csődhitelárak tőkekövetelése és járuléka, valamint dr. Német István végrehajtási jelzálogos hitelező 768 pengő tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a mohácsi kir. járásbírósnak területén levő s a dunaszekcsői községben fekvő s a dunaszekcsői 1000. számú betétben, 1088 hrszám alatt felvett 905. ö. i számú háza és udvarra 1200 pengő, a dunaszekcsői 1775. számú betétben, 10. hrszám alatt felvett 857. ö. i számú ház és udvar felére 2400 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1928. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtt 9 órakor Dunaszekcső községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan, illetve illetőséget a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.c. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttől letenni, vagy a bánatpénznek előleges letétbe helyezéséről kiállított betéti elismervény a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.c. 147., 150., 170. § a; 1908: XL. t.c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig megszünteni (1908: XLI. t.c. 25. §.)

Mohács, 1928. évi június hó 26. napján.

Dr. Weisz Kálmán sk.
kir. járásbíró.

Fiatál, környékbeli kereskedő
— saját házzal — keres
feleségül
egy 19—20 éves szolid,
háziasszony nevelt leányt, —
hozománnyal. — Leveleket
„Nősülő“ jellegre a kiadó
továbbít.

Gépirást — kéziratok, kér-
vények, levelek leírását —
vállalok előnyös áron.
Cím a
kiadóban és Zsuzsits tőzsdében.

Házeladás.

Mező-utca 7. számú ház
szabad kézből eladó.

Kiadó

3 szobás lakás Király-ut 26. sz.
alatt néhai dr. Hermann lakása,
ugyanabban a házban egy két
szobás udvari lakás kiadó.
Bővebbet

Ebner Géza
tulajdonosnál, Bár.

Házeladás.

Árpád-utca 1 számú ház, 1
szoba, konyha és mellékhelyisé-
gekkel eladó 1000 pengő kész-
pénz fizetés mellett. Bővebbet

Szvetnik Benő
háztulajdonosnál.

Butorozott szoba

Széchenyi-téren kiadó.
Cím a kiadóhivatalban.

Eladó

egy jókarban
levő **szőlő**

az előhegyen, prэшázsal, teljes
felszereléssel. — Bővebbet:

Dr. Schmidt Miklós
ügyvédnél, Mohács.

Eladó szőlő!

1 $\frac{1}{2}$ hold szőlő a kápolna kö-
zelében, pincével és terméssel
eladó. Bővebbet: **Jókai Mór**
utca 20. szám alatt.

Mohácsi hegyen, a Jenyei dülő-
ban 660 □-öl

szőlő eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

A jövő tanévre

egy-két fiút, vagy leány-
kát teljes ellátásra

felvesz uricsalád.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy hold szőlő

prэшázsal, felszere-
léssel és terméssel **eladó.**

Bővebbet a tulajdonosnál:

Korsós-utca 57. szám.

A Wolf közelében levő egy
ezer négyszázhatvan □ öl

szőlőmet

prэшázsal és teljes felszereléssel,
terméssel együtt a betegség miatt
sürgősen eladom. Értekezni lehet

Polgár Ferenc

tulajdonosnál, Molnár-utca 8. sz.

ISKOLAKÖNYVEK

az összes iskolák
részére kaphatók

FRIDRICH OSZKÁR

könyv- és papirkereskedésében Mohács, Horthy Miklós ut 36.

Eladó

őreg Takács Antal féle ház,
Baross-utca 38 sz. Érdeklődni
lehet **Takács Bélánál.**

A mohácsi határban 2100 □-öl

szántóföld

saját kézből eladó. Bővebbet
WITT-féle vaskereskedésben
megtudható.

1792. sz. 1928. vht.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a bpesti közp. kir. járás-bírósnak 1928. évi 168188. számú végzése következtében dr. Natzer Ervin ügyvéd által képviselt Zwack J. és Társai cég és érdektársai javára végrehajtást szenvedő németbolyi lakos ellen 277 P 86 fill. s járulékaik erejéig 1928. évi július hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1390 pengőre becsült következő ingóságok, u. m.: butorneműek és korcsmai berendezés stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a mohácsi kir. járásbírósnak 1928. évi Pk. 4601. sz. végzése folytán 277 P 86 fill. tőkekövetelés, ennek 1928. évi április hó 20 napjától járó 10% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 104 pengő 39 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Németbolyon Erzsébet szállóban leendő megtartására 1928. évi szeptember hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mohács, 1928. évi aug. hó 18-ik napján.

Kanyó Béla
kir. bír. végrehajtó.

Eladó a mohácsi réten 22 kat. hold föld. Bővebbet

Özvegy György
Hunyadi János utca 11. szám.

Ha fuvarost keres
ott a

"DUNA" szállítási vállalat
az
a legpontosabb és legolcsóbb.
Telefon 114.

Eladó ház.

Szentháromság utca
41-es számú ház
szabad kézből
eladó.

Tarján Jenő
Mohács.

Üzletáthelyezés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy gépeirőre berendezett

asztalos műhelyemet

saját házamba, Kölcsey- és Rókus-
utcai sarokházba helyeztem át.
Kérem a nagyérdemű közönség további szíves pártfogását.
Tisztelettel

Hange Alajos.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Van szerencsém a mélyen tisztelt nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Halász Laszló úr házában Horthy Miklós ut 40. sz. alatt**

fűszer-, csemege-, festék- és rövidáru kereskedést
nyitottam.

Szolid és pontos kiszolgálással, valamint szolid áráimmal igyekszem a nagyérdemű közönség szíves bizalmát kiérdemelni.
Kérem szíves támogatásukat és maradok

Ugyanott egy jó házból
való fiu fizetéssel
TANONCNAK
felvétetik.

mély tisztelettel
ARMBRUSZT JÓZSEF
fűszer- és vegyeskereskedő.

Kanyó Béla
kir. bír. végrehajtó.

Dunaszekcső-szigeten a főhelyen
bármely üzletnek megfelelő

HÁZ
telekkel eladó.

Bővebbet
VINCE ELEK
molnár.

Szentháromság-utca 49. számú
ház

szabad kézből eladó. Bővebbet
a háztulajdonosnál.

Fényképező gépek

lemezek, papírok és az összes
kellékek gyári áron

MELTZER EMIL
drogériájában.
Telefon 128.

Saját termésű jó minőségű

fehér boromat

literenként 90 fillérért kimérem.

Pakusz János
Kossuth Lajos utca 43.

Könyű, szilárd készítményű, ruganyos
hajtókocsi

kedvező feltételekkel eladó, ugy-
szintén készítek kényelmes részletre
gazdasági kocsikat,
valamint mindennemű és méretű
halászati és sportvezetőket
és szakbavágó munkát.

Koleszár György
kocsigyártó
Apponyi-utca sarok.

1856. sz. 1928. vht.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszéknek 1927. évi Ke. 1269 39. számú végzése következtében dr. Prakatur Tamás ügyvéd által képviselt Zwack J. és Társai cég és érdektársai javára végrehajtást szenvedő mohácsi lakóskor ellen 477 P 64 és 161 P 22 f s jár. erejéig 1928. évi aug. hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1095 pengőre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti állványok, rövidáruk stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a mohácsi kir. járásbírósnak 1928-ik évi Pk. 5003. számú végzése folytán 477 P 64 és 161 P 22 fillér tőkekövetelés, ennek lejárati napjától járó 10% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 51 P 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Mohácson, Szt. Háromság utcában leendő megtartására 1928. évi szeptember hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mohács, 1928. évi augusztus hó 29-ik napján.

Értesitem a n. é. vásárló közönséget, hogy sikerült egy elsőrendű

férfikalap és sapka

gyári lerakatát megszereztem és így állandó nagy raktárt tartok jobb és olcsóbb minőségű férfi divatkalapokban, valamint egész finom GYUKITS, ITO, HÜCKL, BORSOLINO s más gyártmányokat is.

Ajánlom továbbá óriási választékú

férfi-, női- és gyermekcipőimet

kiváló minőségű, olcsó reklámárak. Harisnyák, kötött kabátok és Pouloverek, bőrtárcák, retikulók, esőernyők.

Női és férfi fehérneműek

gallérok, nyakkendők, zsebkendők.

Férfikalapok szakszerű javítását és tisztítását elvállalom.

Rövidáruk, kézimunkák és kézimunkaanyagok.

MOLNÁR BÉLA
uri, női, divat és rövidáru kereskedő

MOHÁCS.
(az új városházával szemben.)

Piaci árak:

a szerdai hetipiacon

Buza	uj	25.— P
Zab	"	24.— P
Rozs	"	23.— P
Tengeri morzsolt		32.— P
Árpa	uj	25.— P
Bab		65.— P

LEGJOBB, PRIMA

**minőségű dió-koksz,
porosz szén és minden minőségű olífa,
aprított fa**

kapható jutányos árban
nagyban és kicsinyben.

Szász és Társa

tüzifa és szénkereskedők

Báró Eötvös u 19.

Telefon 117.

Ajándékát

mélyen leszállított áron

PANCSITS ÉKSZERESZNÉL VEHETI

Nagy raktár: arany, ezüst függők.
láncok, karkötők, gyűrűkben.
Ézüst és Alpaca ridikül, cigaretta szelencék, sétabot, evőeszköz, dísztárgyakban.

Órák és double árukban.
Ugyanott javítás, vésés és köfoglalás készül.

Kiárusítás.

Értesitem a n. é. közönséget,
hogy

sapka és kalap

készletemet a hétfői vásárban,
továbbá minden szerdán és szombaton a heti piacon kiárusítom.
Becsés pártfogást kér

özv. Débert Antalné.**Figyelem!**

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség tudomására adni,
hogy szakszerűen megtanult

manikűrözést

megkezdtem, családokhoz házhoz járok és vasárnap lakásomon Király-u. 17. (Rosenthal ház) dolgozom. A legkényesebb igényeket igyekszem kielégíteni. A nagyérdemű közönség pártfogását kérem.

Kohn Böske.**Eladó**

a Cserben egy lánc szőlő terméssel együtt □-öle 1 pengő, Mohácson, Korsós-utca 17. sz. nagy jókarban levő gazdasági ház jutányos ár mellett.

Értesítést ad

Pakusz János

Kossuth Lajos utca
O. F. B. ingatlan iroda.

A Mohácsi Iparosok Olvasóköre elnökségétől.

Versenytárgyalási hirdetés.

A Mohácsi Iparosok Olvasóköre
kerthelyisége nyugati oldalán
építendő

téglakerítés

munkálataira versenytárgyalást
hirdet.

Felhivatnak mindazok, akik
ezen munkálatokat elnyerni óhajtják,
hogy erre vonatkozó zárt írásbeli
ajánlataikat a kör elnökénél legkésőbb
folyó hó 10-ig benyújtani sziveskedjenek.
Bővebb tájékoztatást Rupp János a kör
háznagya fog nyújtani.

Mohácson, 1928 szeptember hó.

Bognár Antal
a kör elnöke.

Eladó

a Limics-foknál 3000 □-öl

föld szállással,

gyümölcsösrel, szőlővel együtt.

Balatinác Márján
tulajdonos.

Modern butor ujdonságok.

Nagy választék mindennemű butorokban

KNOPFLER BERTALAN-nál MOHÁCS

vasutállomással szemben.

Telefon 162. szám.**NAGY RAKTÁR**

u. m.: háló berendezés 360 P-től, ebédlő
440 P-től, garnitúrák, szelmonok, diványok,
asztalok, íróasztalok, székek, fotelek, virág-
állványok, vasbutorok, rézkarnisok stb. stb.
Tekintse meg raktáramat vételkényszer
nélkül.

Saját asztalos és kárpitos műhely!!!

Javítások olcsón és pontosan eszközöletnek.

Kizárólag szolid munka!!!

Tüzifa, koksz és porosz-szén

megérkezett Belisce-ről I. oszt. legprimább minőségű:

gyertyán, bükk és kőris

hasáb, valamint ugyanily minőségű

kőris gömbfa,

melyeket házhoz szállítva ölenként, vagy vagon tételekben szállíthatok.

Tartok azonkívül állandóan raktáron:

I. a. porosz szalon, szobafűtésre legalkalmasabb pormentes darab szenet

I. a. porosz brikettet, mely cséplésre a legalkalmasabb és leg-gazdaságosabb.

I. a. porosz rostált kocka szenet, továbbá

I. a. porosz kokszot, melyet zsákokban házhoz szállítok.

Telefon 57. és 58.

Tarján Jenő.**OMNIA****MOZGÓSZÍNHÁZ**

1928. szeptember 7—8—9-én

Péntek,

Este 1/2 9 órakor.

Szombat—Vasárnap

Délután 1/2 6 és este 1/2 9 órakor

Az amerikai filmgyártás büszkesége! Az idei saison legnagyobb sikere!

Csak 16 éven felülieknek engedélyezve.

LYON LEA

Bródy Sándor halhatatlan remekműve 10 felvonásban.

Főszereplők: Ivan Mosjoukine és Mary Philbin.

Kisérő műsor: **Ki az erősebb?** Burleszk 2 felv. Híradó!1928. szept. 11—12. **Kedden—Szerdán** este 1/2 9 órakor**Hatalmas kettős műsor. ÖRDÖGSZIGET.**

Dreyfus az Ördögzigeten című regénye után.

Főszereplők: Marion Nixon, Pauline Frederick és George Lewis.

Ezt megelőzi: **IN FLAGRANTI**

Házasságtörés receptre. Vidám történet 7 pajzán fejezetben.

Főszereplők: Wanda Hawley és T. Marshall.

Helyárak: Pályahely 1:30, zártszék 1:10 pengő, I. hely 90, II-ik hely 70, III-ik hely 50 fillér.

FIAT 520. MODELL,**kis hathengeres**

a legtökéletesebb 2 literes automobil 4—5 üléses

megérkezett.

7-szer csapágyazott rezgés mentes főtengellyel benzín, olaj,
levegőszűrő berendezéssel, 2 darab komplett tartalékerekekkel,
teljes szerszámfelszereléssel 9660 pengő + adó.

Megtékinthető a körzeti képviselőnél:

MESTRITS JENŐ,

Belvárosi Garage PÉCS. Telefon 6—44. szám.

Kivánságra vidéken bemutatjuk.